

Η παρούσα διδακτορική διατριβή στοχεύει στη μελέτη της εφαρμογής των προγραμμάτων ένταξης για μετανάστες, πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο (ΜΠΑΣ) στην Ελλάδα, τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής της σχέσης που δημιουργείται μεταξύ των γραφειοκρατών πρώτης γραμμής (street-level bureaucrats) και των ΜΠΑΣ και τη συμβολή της σχέσης αυτής στην εφαρμογή των προγραμμάτων. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα θα επικεντρωθεί στην αξιολόγηση της εφαρμογής των υφιστάμενων και των μελλοντικών προγραμμάτων ένταξης, μεταξύ 2016-2024, σε δύο επίπεδα. Καταρχήν, θα εξετάσει την αποτελεσματικότητα αυτών των προγραμμάτων με βάση τις ανάγκες του μεταναστευτικού πληθυσμού, αξιολογώντας την εφαρμογή και την επάρκεια των ισχυουσών κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών. Στη συνέχεια θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο τα προγράμματα αυτά εφαρμόζονται από τους γραφειοκράτες που εργάζονται στην πρώτη γραμμή και το πώς η σχέση τους με τους δικαιούχους ενδέχεται να επηρεάζει το έργο τους.

Με σκοπό την κατανόηση του τρόπου διαμόρφωσης αυτών των σχέσεων και των παραγόντων που τις επηρεάζουν, η παρούσα διδακτορική διατριβή θα εξετάσει το ρόλο των κοινωνικών ταυτοτήτων (φύλο και εθνικότητα) και το αποτύπωμά τους στη σχέση μεταξύ των γραφειοκρατών της πρώτης γραμμής και των δικαιούχων. Με αφορμή την περιορισμένη βιβλιογραφία που υπάρχει σε αυτόν τον τομέα και ειδικά όσον αφορά την ελληνική περίπτωση, η μελέτη φιλοδοξεί να διερευνήσει όψεις της μετανάστευσης μέσα από κοινωνιολογικούς φακούς με σκοπό την πληρέστερη καταγραφή και κατανόησή τους.

Η επιλεγείσα μέθοδος συλλογής δεδομένων είναι οι σε βάθος ημιδομημένες συνεντεύξεις σε συνδυασμό με τη συγκέντρωση, μελέτη και ανάλυση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας και των ποσοτικών δεδομένων. Οι συνεντεύξεις θα διεξαχθούν τόσο μεταξύ των φορέων που εργάζονται στο πεδίο, είτε απασχολούνται από το κράτος, είτε από κάποια Μη Κυβερνητική Οργάνωση (ΜΚΟ), είτε εργάζονται εθελοντικά στην υλοποίηση προγραμμάτων ένταξης, όσο και μεταξύ των ΜΠΑΣ που έχουν αποκτήσει άδεια παραμονής στην Ελλάδα και επωφελούνται από τα προγράμματα αυτά.

Εν κατακλείδι, η μελέτη αυτή αποτελεί μια ξεχωριστή ευκαιρία για τη διερεύνηση των δεσμών μεταξύ δύο πεδίων, της μετανάστευσης και της κοινωνιολογίας, που έχουν πολλά να προσφέρουν τόσο στον ακαδημαϊκό κλάδο όσο και στους συμβούλους κυβερνητικής πολιτικής.